

ЗМІСТ

Засідання друге
(Середа, 2 вересня 2015 року)

Складення присяги народним депутатом України Березенком С.І.	...5
Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...6
Прийняття постанов:	
“Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Гвоздьова М.О.”	...22
“Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Насірова Р.М.”	...22
“Про проведення парламентських слухань на тему: “Правове забезпечення реформи освіти в Україні” (9 грудня 2015 року)”	...25
Ратифікація договорів між Україною та Республікою Сенегал про:	
видачу правопорушників	...31
правову допомогу у цивільних та кримінальних справах	...34
передачу засуджених осіб	...35
Прийняття Закону “Про приєднання до Протоколу поправок до Конвенції про Міжнародну гідрографічну організацію”	...35
Ратифікація Договору (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Японії про надання кредиту для реалізації проекту модернізації Бортницької станції очистки стічних вод у рамках реалізації проекту “Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації”	...36

Усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення” щодо посилення боротьби з браконьєрством та захисту навколишнього середовища”	...43
Інформація про:	
створення міжфракційного депутатського об’єднання “Україна спортивна”	...45
зміни у складі депутатських фракцій	...45

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДРУГЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
2 вересня 2015 року, 10 година 6 хвилин*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги народні депутати! Я прошу всіх заходити до залу Верховної Ради України, для того щоб розпочати нашу роботу. Хочу вас поінформувати, шановні колеги, що на дану хвилину, на щастя, ми не маємо втрат від масового поранення і вбивства, яке було на площі перед Верховною Радою України. Ви знаєте, хлопці знаходяться в лікарні, їм надається необхідна допомога. І молимо Бога про те, щоб всі вони вижили і більше не було втрат. Я говорив про це вчора під час свого виступу.

Сьогодні хочу підкреслити, що з того, що сталося, ми маємо зробити висновки, оскільки я глибоко переконаний у тому, що більшість народних депутатів абсолютно нормальні професійні люди. І ми маємо перетворити парламент на успішний центр прийняття якісних рішень у межах своїх повноважень і компетенції. Закони повинні бути якісними. Ми маємо демонструвати культуру і стриманість, зробити все для того, щоб люди з повагою ставилися до парламентаріїв, до того, що ми робимо, а не створювати якихось штучних конфліктів.

Тому якість нашої роботи має надзвичайно важливе значення. Я вірю в те, що це нас об'єднає, шановні друзі, і ми продемонструємо абсолютно нову якість нашої роботи. Хочу запевнити вас, що я як Голова Верховної Ради в межах своїх повноважень робитиму все для того, щоб ми були успішними, щоб змогли продемонструвати українському суспільству здатність до проведення

якісних європейських реформ. І все зробимо для того, щоб у парламенті були створені публічні та прозорі механізми нашої діяльності.

Хотів би вас поінформувати, що наступного тижня розпочинається перший візит пана Пета Кокса в рамках меморандуму, який ми підписали з Європейським парламентом щодо реформи українського парламенту. Сьогодні вам буде розіслана анкета, де ви зможете висловити свою думку щодо тих змін, які необхідно було б провести. Це означає, що кожен з вас буде причетний до позитивних змін в українському парламенті. Ми зможемо провести модернізацію, бути публічнішими, залучати більше фахових експертів і представників громадянського суспільства до законотворчості. Це все має зробити нашу роботу якісною. Це те, що сьогодні очікує суспільство.

На сайті Верховної Ради України вже оприлюднена інформація щодо проекту порядку денного сесії. Я також просив би народних депутатів України, комітети, фракції уважно попрацювати над цим документом, щоб ми наповнили серйозним змістом порядок денний цієї сесії.

Шановні колеги, хочу ще раз усіх закликати до конструктивної роботи. Розумію, що є емоції і їх іноді дуже важко стримати, але все-таки я переконаний у тому, що кожен з нас має всі можливості для того, щоб виправдати ту довіру, яку отримали під час виборів.

Шановні колеги, як нам відомо із засобів масової інформації, учора відбувся інцидент між народними депутатами. Я просив би профільний регламентний комітет вивчити цю ситуацію, терміново поінформувати народних депутатів, що сталося і чому.

Друзі, невже в нашій країні не вистачає насилля, невже мало смертей? Навіщо ми створюємо ситуації, які абсолютно не прикрашають український парламентаризм. Ще раз закликаю до поваги один до одного і до конструктивної роботи. Хочу вас

запевнити, я як Голова Верховної Ради завжди готовий все зробити для того, щоб наша робота була ефективною та якісною.

Шановні колеги, прошу займати свої місця і підготуватися до реєстрації. Ми розпочинаємо нашу роботу. Будь ласка, увімкніть систему “Рада” для реєстрації народних депутатів України.

У сесійному залі зареєструвалися 307 народних депутатів.

Шановні колеги народні депутати, на дану хвилину в залі знаходиться 312 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, відповідно до Регламенту Верховної Ради України відведено 30 хвилин для виступів народних депутатів. Я прошу всіх народних депутатів підготуватися до реєстрації на виступи. Але перед тим я хочу вас поінформувати, що 28 серпня 2015 року Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України, обраного на проміжних виборах 26 липня 2015 року, Березенка Сергія Івановича в одномандатному виборчому окрузі №205. Відповідно до Конституції України перед вступом на посаду народні депутати України складають присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги я запрошую на трибуну народного депутата України Сергія Березенка. Будь ласка.

БЕРЕЗЕНКО С.І., народний депутат України (одномандатний виборчий округ №205, Чернігівська область, партія “Блок Петра Порошенка “Солідарність”). Шановний Голово! Шановні народні депутати! “Присягаю на вірність Україні. Зобов’язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов’язки в інтересах усіх співвітчизників”.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, займайте своє місце. Вітаю вас зі вступом на посаду.

Шановні колеги, я прошу народних депутатів підготуватися до реєстрації для виступів. Будь ласка, реєструємося.

Юрій Бойко. Фракція “Опозиційний блок”. Прошу.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Питання відновлення миру на Донбасі і пошук компромісу вже давно вийшли за межі політичних дискусій. Мир на Донбасі — це питання виживання країни. “Опозиційний блок” вітає переговори, які відбулися за участю президентів України, Франції та канцлера Німеччини. За підсумками зустрічі ще було раз підкреслено, що Мінські угоди — єдиний шлях виходу з військового конфлікту. Ми розраховуємо, що ці зустрічі дадуть поштовх до врегулювання ситуації, і закликаємо Верховну Раду нарешті прийняти пакет законів, щоб втілити у життя Мінські угоди.

Ми підтримали зміни до Конституції, хоча це лише перший крок до мирного життя. Водночас усі українці на власні очі побачили звіриний оскал радикалізму, який від політиків у залі перекинувся на вулицю, де пролилася кров. Якщо цим подіям владою не буде дана жорстка правова оцінка, це призведе до подальшої дестабілізації і руйнування в країні.

В економічній сфері на перший план виходять питання — як країні пережити зиму? Підготовку до опалювального сезону зірвано. Нестача енергетичних ресурсів, незавершеність ремонтних кампаній, криза платежів — усе це може призвести до техногенної

катастрофи. Терміново потрібні надзвичайні заходи, щоб не заморозити людей взимку.

І насамкінець. Ми бачимо, що по всій країні розгортається грандіозний за своїми масштабами політичний лохотрон під назвою “Варяги врятують Україну”. У державі розгорнута широка піар-кампанія з приводу досягнень окремих колишніх грузинських чиновників. При цьому виникає одне просте питання: якщо все так було добре з подоланням корупції, наведенням порядку і підвищенням рівня життя у Грузії, чому ця команда втратила довіру громадян своєї країни і програла вибори, а деякі її члени навіть не можуть з’явитися у своїй рідній країні? Хоча нинішнє керівництво Грузії важко запідозрити в політичних репресіях.

Ми впевнені, в Україні достатньо власних фахівців, які здатні взяти на себе відповідальність і навести порядок. І вони є найбільшими патріотами, ніж міністри-найманці.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мустафа Найєм, фракція “Блок Петра Порошенка”. З місця? З трибуни? З місця.

Будь ласка.

НАЙЄМ М.-М., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Прошу передати слово Ірині Луценко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Луценко, фракція “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановні виборці, пане Голово! Знаєте, коли ми йшли на вибори до Верховної Ради ось цього

скликання, їздили дуже багато по регіонах, розповідали нашим виборцям про те, що команда Президента збирається проводити надзвичайно багато реформ, що ми єднаємося для того, щоб ці 60 ключових реформ привели до зрушення і покращення ситуації в Україні.

Але дуже часто виборці, з якими я зустрічалася, ставили мені одне просте запитання: “Ну, з вашою командою все зрозуміло, Ірино Степанівно, а як ви ставитеся до Ляшка?”. І я казала: “Ви знаєте, за цією людиною дуже цікаво спостерігати: людина-оркестр, людина-шоу. Він завжди гарно й елегантно одягнений, має завжди гарну зачіску, у нього вишукана українська мова. Але він просто так без шоу не ходить — то корову за хвоста притягне, то землю їсть з трибуни, то з вилами бігає”. А уявіть собі, якщо таких буде 30 у парламенті... Мені не треба про нього думати, народ визначився. Уся бориспільська траса рябить плакатами “Клоуни за Ляшка”.

Клоунада завершилася 31 серпня і 1 вересня, коли відбувалося голосування тут, у Верховній Раді, за зміни до Конституції. Методи, які використовуються цією братією заради отримання додаткових балів на місцевих виборах та завоювання дешевого авторитету, є неприпустимими. Брехня останніх тижнів та відверті маніпуляції суспільною думкою переросли в жахливий терористичний акт. Політичний піар на крові та житті наших правоохоронців є огидним. Заява про вихід з коаліції не просто втеча, це — уникнення політичної відповідальності, це намагання зберегти свою незаплямовану репутацію. Замаравши руки в крові... (*Шум у залі*) ...вам цього не вдасться. Ваші маніпуляції і дії вкляли гранату цій людині в руки. Ця кров на ваших руках! Вбивці! От ваша політична відповідальність! Їхня кров на вашій совісті! Боягузи, яким набагато важче вибачитися перед суспільством за дестабілізацію ситуації, що призвела до смерті людей, є маргіналами, і вони зникнуть з політичної арени.

Виявляється, що сьогодні у країні страшніші не війна і смерть. Найстрашніше — боягузтво. Зрада гірше, егоїзм гірше, популізм гірше. Але мова не про цих маргіналів і не про тих шабашників зі “Свободи”, які погодинно відпрацьовують свої шоу на Майдані, стикаючи суспільство, працюючи на руку Кремля, який сьогодні їхніми руками відкриває другий фронт в Україні.

Хочу звернутися не до них, їх розсудить народ. Хочу звернутися до своїх колег народних депутатів, до здорового і небайдужого громадянського суспільства: непрості рішення у важкі часи завжди приймаються дуже важко. Брати відповідальність на себе, проводячи непопулярні реформи, складно. Легко стояти осторонь і лише критикувати, не пропонуючи ніякої здорової працюючої альтернативи. Легко і просто приходити до влади, коли країна процвітає, процвітає економіка, коли поборена корупція, коли немає злиднів і безробіття. Важко працювати в часи війни і розрухи.

Друзі! Так, ми живемо у важкі часи, у часи болючих поразок, малих, непомітних, але переконливих перемог, живемо в часи втоми від смертей, важкого щоденного виживання, у період зневіри і наростаючого песимізму. Не здаваймося! Наша сила в командності, яку демонструють нинішня влада, Президент і Прем'єр, як не важко їм співпрацювати, яку демонструвала до останнього часу коаліція. І я сподіваюся, що вона збережеться і буде далі демонструвати цей командний дух...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, будь ласка. 30 секунд.

ЛУЦЕНКО І.С. ...Державницьку позицію демонструють і депутати, які не ввійшли до коаліції, але думають не про два місяці до місцевих виборів, а про майбутнє держави. Наша сила не в тому, що ми не падаємо, а в тому, що ми падаємо, піднімаємося і йдемо вперед.

Я закликаю всі здорові сили до єдності, до конструктивного діалогу. Щоб скоротити час до наступних перемог, треба не здавати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, Ірино Степанівно, будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С. Нашу незламність, нашу впертість і командність, наш невпинний поступ за цих важких реформ підтримує весь демократичний світ. Ця всебічна підтримка вселяє нам надію про відновлення сенсу України як спільного проекту людей, як спільного плану дій, як спільної мети до національної і соціальної справедливості.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Я просив би всіх колег дотримуватися Регламенту. Розумію, що це емоційний виступ, але просив би.

Народний депутат Любомир Зубач, фракція "Об'єднання "Самопоміч". Єгор Соболев, будь ласка.

Слухайте, жінка виступала, а ви починаєте лічити хвилини...

СОБОЛЄВ Є.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч")*. Я вкладуся в менший час.

Колеги, ви знаєте, що фракція "Об'єднання "Самопоміч" вирішила залишитися в коаліції. Насправді всі тут розуміють, що коаліція "Європейська Україна" останнім часом існує формально. Нам вдається приймати частину окремих корисних рішень, але в більшості ключових рішень ми все далі розходимося і все далі маємо різні голосування. Тому пропонуємо не просто залишитися у формальній коаліції "Європейська Україна", ми пропонуємо відновити коаліцію "Європейська Україна". Виборці нам дали

величезний шанс — 300 голосів, для того щоб ми навели лад у країні, яка веде війну. Що для цього треба зробити?

Перше прохання до сил Президента і Прем'єр-міністра. Будь ласка, припиніть шукати голоси у фракції “Опозиційний блок”.

Ми домовлялися при об'єднанні, якщо в нас не виходить досягти консенсусу, треба далі говорити, треба далі сперечатися, треба далі шукати рішення, але не приймати за їхній рахунок важливих для країни рішень, тим паче змін до Конституції.

Друге. Треба припинити імітувати дії. У нашій коаліції головне прокляття, що ми приймаємо добрі закони, які потім залишаються на папері. Кадрова політика, керівництво правоохоронними органами, керівництво Генеральним штабом — це надалі величезні прокляття країни, які підривають самий сенс парламенту, держави.

Ми разом з колегами намагалися зупинити людей, коли почалися сутички з Нацгвардією. І більшість людей зупинялися. Але вони нам казали: “Добре, ми зараз зупинимося. А що далі? Що це змінить? У вас нічого не виходить. Ви приймаєте добрі рішення, але вони всі не працюють”.

Новий Генеральний прокурор, новий міністр внутрішніх справ, нові суди — це обов'язкові рішення, які європейська Україна потребує, і ми маємо якомога швидше їх прийняти.

І насамкінець. Нинішнє українське суспільство не зупинити. Йому можна допомагати, але не вийде йому заважати. Ті, які йому заважатимуть, у кращому разі опиняться в Ростові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксана Юринець, фракція “Блок Петра Порошенка”.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ №117, Львівська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Слава Ісусу Христу! Історії потрібен згусток волі, партійність і програма

не важливі. І поки в цьому залі не затямить кожен, що сьогодні важливий згусток волі для зміни країни, не буде толку — занадто висока ціна.

Напевно, за останні кілька місяців ці дні змусили задуматися: чи відповідальний кожен політик, слугує він вузьким корпоративним політичним інтересам чи українському народу. Ви знаєте, взявши будь-які статті, будь-які коаліційні домовленості, всюди мова йде про децентралізацію. Напевно кожен, хто був депутатом місцевої ради, розуміє, наскільки це важливо.

Мені про це дуже просто і легко говорити, тому що 23 січня 2014 року саме вісім проектів рішень стали умовою мого арешту, які хотіли показати і прокуратура, і СБУ, і міліція. Тоді мені пропонували піаритись на цьому. Знаєте, не було часу. Тому що коли ти робиш свою роботу, люди і без цього її оцінять. І кожного, хто в цій залі, робота буде оцінена. Політик має розуміти, що він відповідальний за свої вчинки, дії і за свою бездіяльність. І коли ви намагатиметеся робити щось театральне, прихованим своїм особистим інтересом, задумайтеся, що це є ціною життя. Я не уявляю, як почуває себе мати, яка втрачає дитину, тому що я сама мати. Чітко розумію єдине: якщо ми всі разом не зрозуміємо, що сьогодні стоїть на кону доля країни, а не політика, а не якесь мискоборство, яке постійно буває в цьому залі, у нас не буде толку, не буде в цій країні майбутнього. Схаменіться!

Сократ сказав, що не можна втрачати три речі: це — час, можливість і слово. Будьте відповідальними за кожне своє слово і кожну дію. Майбутнє і світ належать оптимістам, песимісти в ньому просто глядачі.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Василь Німченко, фракція “Опозиційний блок”. Нестор Шуфрич. Будь ласка.

Економимо час, колеги.

ШУФРИЧ Н.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Дякую, шановний головуєчий! Шановні колеги! Позавчора, безумовно, відбулася національна трагедія. Вперше в історії нашої країни загинули діти, захищаючи нас, народних депутатів України, захищаючи дітей політиків, які стали народними депутатами України лише тому, що їхні батьки є високоповажними посадовими особами. Ми багато боролися за те, щоб відмінити строкову службу. І пишалися тим, що це було зроблено. Більше того, для багатьох це було передвиборне гасло — не будемо наших дітей посилати на смерть. Перший із загиблих саме солдат строкової служби. Чому не можна було б, щоб контрактники, які мають більший досвід захисту, себе в тому числі, і реагування в такій ситуації, були перед Верховною Радою України? Через що відбулося це протистояння? Ви ж коаліція? Скажіть, у вас не вистачило часу домовитися про окремі новели змін до Конституції? Я вам скажу: заради піару, заради того, хто радикальніший, загинули ці люди.

У чому суть питання? Ми всі розуміємо, що ці зміни до Конституції не є шедевром, але однозначно це реальний крок до передачі влади місцевим радам через виконкоми. Безумовно, повноваження префектів є абсурдними і авторитарними, але з цим ми маємо можливість впоратися, приймаючи відповідні закони.

Які погані ці зміни не були б, але все-таки це чверть кроку вперед. Навіть не півкроку, а все-таки якийсь рух.

Щодо відповідної норми проекту закону стосовно особливого статусу окремих регіонів Луганської та Донецької областей. Ми добре розуміємо, що дипломатам треба буде ще багато працювати, щоб переконати всі сторони, що це саме невиконання Мінських угод. Тому що ця норма вносить поки що більше розбрату, ніж компромісу і консенсусу. Ви це знали і пішли виключно заради піару, щоб підняти свої рейтинги перед місцевими виборами.

Знаєте, що я вам пораджу? Маєте піти як мінімум на нові парламентські вибори, тому що сьогодні ви як влада не достойні представляти людей, бо вбиваєте їх.

Дякую за увагу (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Щиро дякую своїм колишнім колегам із шанованої фракції “Блок Петра Порошенка”, що вони так багато приділяють нам уваги.

А тепер по суті. 31 серпня 2015 року під стінами українського парламенту відбулася страшна трагедія, внаслідок якої загинули три військовослужбовці, постраждали десятки українських громадян з обох боків.

На наше переконання, ця трагедія, спецпровокація, була організована спецслужбами з метою відволікти увагу від подій, які цього дня відбувалися у стінах українського парламенту.

Адже в українському парламенті 31 серпня відбулися дві ключові для історії України події. Перша — створення фактично нової коаліції за участю фракцій “Блок Петра Порошенка”, “Народний фронт”, так званого опозиційного, а насправді злочинського кремлівського блоку і двох олігархічних груп зі складу колишніх депутатів-регіоналів. І друга — внесення під диктовку Кремля, під диктовку Путіна антиукраїнських змін до Конституції, які фактично спрямовані на розкол Української держави і на її знищення. Із 265 народних депутатів, які проголосували за ці ганебні антиукраїнські зміни до Конституції, зі складу коаліції голосували лише 185 народних депутатів! Тобто фактично європейська демократична коаліція в парламенті не підтримала цих антиукраїнських змін.

Три з п'яти фракцій коаліції виступили категорично проти внесення змін до Конституції. Незважаючи на це Голова Верховної Ради Володимир Гройсман, Президент України Петро Порошенко, намагаючись переламати через коліно український парламент, намагаючись протягнути в українському парламенті антиукраїнські зміни до Конституції, пішли на змову із п'ятою кремлівською колоною, злочинським блоком. І всупереч позиції європейської коаліції протягнули ці зміни.

Петро Порошенко поховав 31 серпня європейську демократичну коаліцію у Верховній Раді! Саме тому фракція Радикальної партії оголошує про свій вихід із коаліції, яка була знищена Петром Порошенком. Ми переходимо в опозицію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд. Завершуйте.

ЛЯШКО О.В. Ми заявляємо про перехід в опозицію до політичного, соціально-економічного курсу, який нині проводять Президент Порошенко і чинний уряд разом із парламентською більшістю. Ми як опозиція вимагаємо від влади винесення питання про особливий статус Донбасу на всеукраїнський референдум. Нехай український народ, а не продажні політики, вирішує долю країни. Ми пропонуємо створити в українському парламенті Народну раду з числа патріотичних, демократичних народних депутатів на захист української Конституції, Української держави, на захист соціальних прав мільйонів українців. Я звертаюся до українського народу, ми будемо вас захищати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, завершили.

Поки йде виступати Олексій Мушак, хочу сказати, що Сполучені Штати Америки, Рада Європи, Європейський Союз, Венеціанська комісія — усі вітають те, що ми прийняли, зробили перший крок до змін до Конституції, перший крок до справжньої децентралізації в країні. Росія, ДНР, ЛНР кажуть, що це просто неправильно і таке інше. Ну, це для об'єктивності. Це перше.

Друге. Жодного слова, друзі, у змінах до Конституції немає про особливий статус. Можна витерпіти все, але фейками залякувати українців не треба, бо це справжня європейська сучасна Конституція, що поверне владу від політиків і політичних лідерів, які самостійно хочуть чимось управляти, українському народу. І це є справедливість, яку ми маємо утвердити. Тому проводити референдум з фейковим питанням абсолютно безглуздо. Треба навчитися політикам говорити людям правду, і це буде найсильніша сторона нашого українського політикуму, а не брехати.

І кожен, хто проголосував за зміни до Конституції, так само обраний, як і ті, які не голосували. У кожного є своє право.

Олексій Мушак, фракція “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

МУШАК О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги! Шановний головуєчий! Шановна українська громадо! Публічна аргументація, просвітницька робота, пояснення за і проти — це, як виявилось, не віртуальна річ, не кейс у підручнику, як стати політиком, це — обов’язок політика, обов’язок народного депутата, від якого, виявилось, залежить життя людей. Той спосіб, у який вносилися зміни до Конституції, призвів до підвищення градусу дискусії в суспільстві. Бо дискусія перейшла не на рівень аргументів, а на рівень образ. Хтось є зрадником, хтось агентом Путіна, хтось агентом Кремля, хто є ще кимсь, так? Я голосував 31 серпня за зміни до Конституції лише за однієї умови: що коли 300 голосів буде необхідно, до цього моменту буде представлений повний пакет базових законопроектів, у яких чітко було б зрозуміло, якими повноваженнями ми наділяємо префектів, якими повноваженнями ми наділяємо виконкоми. Ми приймаємо новий закон про децентралізацію, і чітко зрозуміла матриця, що ми надаємо. Те саме стосується статусу про Донбас.

Зараз у мене залишається більше хвилини, я хотів би передати слово моїм колегам з Херсонщини, які вчора побували на відспівинах строковика з Нацгвардії Ігоря Дебрина.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №182, Херсонська область, партія “Блок Петра Порошенка”)*. Шановні народні депутати, я підкреслюю, народні депутати, ми зараз повернулися з Ірпеня з відспівування нашого героя, хлопця зі Зміївки, там, де проживає шведська діаспора. Шановні, майте повагу до тих героїв, які віддали життя, захищаючи нас. Я хочу, щоб ви послухали, щоб усі вдумалися. От що ми повинні сказати мамам цих героїв, які віддали своїх синів для того, щоб вони гинули тут, під стінами Верховної Ради України? Що ми не маємо розуму? Що ми, розумні люди, не можемо домовитись? Що ми повинні за рахунок провокацій, за рахунок радикалізму виходити і блокувати, і примушувати ультрапатріотичні сили кидати гранату в наших хлопців. Де ж це бачено? І ми претендуємо на те, щоб бути цивілізованою країною? Як так можна робити?

Я вимагаю створити тимчасову слідчу комісію, щоб вона виявила, хто за цим усім стояв. Олеже Валерійовичу, насамперед звертаємося до вас. Будь ласка, давайте повертатися до парламентських методів вирішення питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановні колеги, який приклад ми показуємо українському народу? Що тут ми можемо стояти і кричати “Ганьба!”, не давати можливості спікеру висловлюватися? Не можна так.

Шановні колеги, то, дійсно, буде той сценарій, який написано в пана Табачника, коли він сказав, що тут немає політичних еліт, і тому не може відбуватися консолідація України як держави. Що ж ми робимо? Що, рисуємо цей малюнок для пана Путіна?

Шановні колеги, давайте покажемо, що ми люди, які можуть домовлятися, які можуть вирішувати питання і показувати приклад українському народу. Що Україна — це країна, яка достойна поваги у всьому світі.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Будь ласка.

ГОРДЄЄВ А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги, 31-го...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Там наступний Тіміш виступає, він передав слово, щоб це було...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тіміш Григорій Іванович.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. ...відповідно до Регламенту це не є зловживанням з боку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я сам якось поясню. Будь ласка.

ГОРДЄЄВ А.А. Шановні колеги! Та послухай, Андрію, це тебе стосується.

31 серпня, коли ми йшли до парламенту, бачили стяги, сцени. Зайшовши до сесійного залу, побачили заблоковану трибуну. І всі так, сміючись... Ну, що, шоу починається, новий політичний сезон. Але хто знав вартість такої безвідповідальної і безглуздої поведінки? Ніхто нікого не звинувачує, але я особисто бачив, після того як зірвалася граната, як виходили псевдолідери на сцену і нацьковували натовп людей на нацгвардійців. Це нормально?

Замість того щоб допомагати раненим, ми ще загострювали ситуацію.

Ми щойно повернулися з Новопетрівців, провели до дому Ігоря Дербіна — Зміївка Бориславського району Херсонської області. Він був єдиним сином у сім'ї, більше дітей немає, рід припинився. Батьки навіть не змогли приїхати сюди, бо вони у відчаї. У такому відчаї, що їм немає розради.

Завтра запрошую всіх також у Новопетрівці. Один хлопець з Цюрупинського району Херсонської області, село Козачі Лагери, інший — із Жовтих Вод. Ми просимо створити тимчасову слідчу комісію. Усі туди ввійдемо і перевірять, як політики чи псевдополітики вплинули на той розвиток подій.

Олеже Валерійовичу, ми з вами вчора вночі спілкувалися, і ви сказали, що завтра приїдете в Новопетрівці. Я думаю, що ці всі політичні спекуляції на цьому і припиняться. Нас обирає народ як відповідальних людей, давайте бути відповідальними.

Дякую за увагу. І прошу хвилиною мовчання пом'янути всіх нацгвардійців.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Репліка — 1 хвилина. Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Фракція Радикальної партії засуджує використання зброї в мирних містах і селах України. Ми вважаємо категорично неприйнятним з'ясування політичних стосунків за допомогою військової зброї. Зброя має використовуватися лише на фронті і лише проти ворога.

Коли відбувалися ці трагічні події під Верховною Радою, народні депутати України від фракції Радикальної партії: Оксана Корчинська, Сергій Скуратовський, Артем Вітко, Андрій Артеменко надавали допомогу — наголошую — виносили поранених військовослужбовців. Саме цих військовослужбовців у той день я разом

зі своїми колегами депутатами відвідували в Київському військовому госпіталі. Ми ще раз наполягаємо, що кривава, трагічна провокація, яка відбулася під стінами Верховної Ради України, — це спланована акція з метою дискредитувати український парламент, з метою дискредитувати політичні сили, які не підтримали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати! Я заради справедливості, якщо ви не будете заперечувати, надав би ще можливість виступити Лілії Гриневич — керівнику профільного комітету. 1 вересня — День знань. Немає заперечень?

Час вичерпано, але прошу 3 хвилини.

Ліліє Михайлівно, виступайте. Будь ласка.

ГРИНЕВИЧ Л.М., *голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”)*. Шановні колеги! Шановні українці! Учора розпочався новий навчальний рік, але він, без сумніву, був затьмарений страшною трагедією під стінами Верховної Ради. Трагедією, яка насправді викликана політиканством, переходом певних політичних сил в опозиційну риторичку перед виборами для нарощування рейтингів. І за це люди платять своїм життям.

1 вересня — єдиний день, коли всі без винятку народні депутати згадують про те, що є освіта, до якої залучено близько 10 мільйонів людей. Але навіть учора, 1 вересня, дискусії про освіту, через те що відбулося під стінами парламенту, не було.

Ця сесія в нас відзначиться цілою низкою базових законопроектів щодо освіти, науки і науково-технічної діяльності. Я дуже прошу нарешті подивитися правді в очі, яка складається ситуація. Учора діти, незважаючи на війну, приступили до навчання, але в абсолютно різних умовах доступу до освіти.

Незважаючи на війну, ми змогли відкрити сім нових навчальних закладів. Проте органи місцевого самоврядування,

отримавши зараз багато повноважень, закривають навчальні заклади, і дуже часто не в інтересах дитини. Тому зараз, коли органи місцевого самоврядування за рахунок бюджетної децентралізації отримують у середньому до 40 відсотків доходів більше, слід примусити їх, і я звертаюся зараз до всіх українців, які будуть голосувати на місцевих виборах, спрямувати ці кошти, нарешті, в освіту.

Погляньте, у нас була загроза, що підручники будуть за кошти. Ми зробили їх безкоштовними для кожної родини через економію фонду оплати праці у Верховній Раді, але другу частину коштів мають додати органи місцевого самоврядування. Те саме з програмами “Шкільний автобус” і з розвитком мережі.

Я хочу, щоб ми всі зрозуміли єдину важливу річ, що до нас розуміло багато народів, які зараз збудували успішні держави: національна безпека країни створюється і кується не лише на фронті й на кордоні країни, вона створюється в наших навчальних закладах. Тому освіта є цим стратегічним ресурсом. Задумайтеся над цим. Сподіваюся, що на цій сесії ми зробимо прогресивні кроки до сучасної європейської інноваційної системи освіти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, виступи завершено. Хотів би лише акцентувати увагу на останньому виступі щодо освіти. Насправді, освіта має безліч хронічних питань, і сьогодні наш обов’язок — підтримати освітян і надати можливості для якісної освіти. Я завжди кажу про те, що дитина, яка іде до дошкільного закладу чи здобувати середню освіту, має лише один шанс отримати багаж знань, які потім дадуть можливість використовувати їх і під час навчання у вищих навчальних закладах, і під час подальшого життя.

Хочу підкреслити, що нам потрібно не лише вимагати від органів місцевого самоврядування дофінансовувати освіту — це правильно, і вони це роблять. І якщо вони оптимізують малокомплектні школи, то надаватимуть якісну освіту, а не навпаки. Але

коли ми плануватимемо проект бюджету на 2016 рік, субвенція на освіту на кожну дитину має бути достатньою, щоб дати якісну заробітну плату і забезпечити якісний освітній процес. Ось де в нас є проблема — якісна, повноцінна освітня субвенція для всіх місцевих бюджетів.

Я просив би всіх у цьому зорієнтуватися і підтримати освітян в наступному бюджетному році. Ми до 15 вересня повинні отримати проект бюджету на 2016 рік, і там маємо зберегти як децентралізацію, так і якісно пораховані стандарти на кожну дитину, це є надзвичайно важливим. Тут я — абсолютний союзник і думаю, як і більшість парламентаріїв: маємо це питання вирішити в цьому році однозначно.

Шановні колеги, вважаю, що пропозиція колег щодо створення ТСК є слушною. Але я все-таки почекав би висновків правоохоронців, щоб вони провели свою оперативно-слідчу діяльність, а після того, можливо, розглянути питання і щодо створення ТСК. Це було б достатньо професійно.

І стосовно тих, які посекундно рахують нашим колегам, зокрема, Ірині Луценко, регламент. Хочу вас заспокоїти, не нервуйтеся. Півтори хвилини зекономила на виступі народний депутат Юринець і 2 хвилини — за рахунок Григорія Тіміша. Тому час був збережений, і тут немає жодної трагедії.

Шановні колеги! На ваш розгляд вносяться два кадрові питання. Проекти постанов стосовно дострокового припинення повноважень народних депутатів України Михайла Гвоздьова, фракція “Блок Петра Порошенка” ([№2112a](#)), а також народного депутата України Насірова Романа Михайловича ([№2545a](#)). Запрошується до слова перший заступник голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Павло Васильович Пинзеник.

Павле Васильовичу, доповідайте одразу два проекти постанов. Це кадрові питання. Вони не потребують попереднього включення до порядку денного. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК П.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”)*. Шановний Голово! Шановні народні депутати України! Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України на своєму засіданні 17 червня цього року розглянув заяву народного депутата України Гвоздьова Михайла Олексійовича про дострокове припинення ним депутатських повноважень згідно з положеннями пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України та статті 4 Закону України “Про статус народного депутата України” у зв’язку з призначенням його на посаду виконуючого обов’язки президента — генерального конструктора Державного підприємства “Антонов”.

Комітет ухвалив рішення внести народними депутатами — членами комітету на розгляд Верховної Ради проект Постанови “Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Гвоздьова М.О.” (№2112а) і просить підтримати.

Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України на засіданні 31 серпня цього року також розглянув заяву народного депутата України Насірова Романа Михайловича про складення ним депутатських повноважень згідно з положеннями пункту 1 частини другої статті 81 Конституції і статті 4 Закону України “Про статус народного депутата України” у зв’язку з призначенням його 5 травня 2015 року головою Державної фіскальної служби України.

Комітет ухвалив рішення внести народними депутатами — членами комітету на розгляд Верховної Ради проект Постанови “Про дострокове припинення повноважень народного депутата

Насірова Р.М.” (№2545а) і просить підтримати згаданий проект постанови.

Просимо головуючого поставити послідовно згадані проекти постанов на голосування. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Займіть, будь ласка, свої робочі місця. Підготуйтеся до голосування.

На ваш розгляд внесено проект Постанови “Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Гвоздьова М.О.” (№2112а) у зв’язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень. Готові голосувати?

Прошу голосувати пропозицію про прийняття проекту Постанови “Про дострокове припинення повноважень народного депутата Гвоздьова М.О.” ([№2112а](#)).

“За” — 269.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято в цілому.

Проект Постанови “Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Насірова Р.М.” ([№2545а](#)) у зв’язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту постанови №2545а в цілому. Прошу голосувати.

“За” — 268.

Рішення прийнято. Постанову прийнято в цілому.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного.

Проект Постанови “Про проведення парламентських слухань на тему: “Правове забезпечення реформи освіти в Україні” (9 грудня 2015 року)” за поданням комітету. Доповідає Лілія Михайлівна Гриневич, голова профільного комітету.

ГРИНЕВИЧ Л.М. Шановні колеги! Сьогодні склалася така ситуація, коли все освітнє законодавство, яке було фактично ухвалено на початку 90-х років минулого століття, вичерпало свій ресурс. Оскільки країна нині поставлена в нові умови, з новими викликами, починаючи від позитивних — Євроінтеграції і завершуючи війною і постійною агресією з боку найближчого сусіда Російської Федерації, ми зобов’язані оновити освітнє законодавство.

Саме тому Комітет з питань науки і освіти ухвалив рішення щодо проведення парламентських слухань на тему: “Правове забезпечення реформи освіти в Україні” (9 грудня 2015 року). Новим законодавством ми також маємо розв’язати декілька надзвичайно важливих актуальних проблем, зокрема щодо оплати праці педагогічних працівників. Якщо педагоги, вчителі, викладачі не підтримають реформ — вони не відбудуться. Та оплата праці, яка є на сьогодні, — неймовірно мізерна. Дуже добре, що уряд вишукав можливість і з 1 вересня вона зростає. Проте це не розв’язує проблеми. Ми маємо в законодавстві фундаментально змінити принцип доплати, за яким люди з вищою кваліфікацією, кращими результатами роботи повинні отримувати відчутно кращу заробітну плату.

Ми також повинні вирішити питання з приводу однієї з найуспішніших реформ, яку можемо втратити, якщо будемо бездіяльними, — це система зовнішнього незалежного оцінювання. Ціла низка проблем: оновлення змісту освіти, оцінки якості освіти і забезпечення рівності доступу кожної дитини, незалежно від соціального статусу і здоров’я цієї дитини, тому що сьогодні ми маємо величезні перешкоди щодо інклюзивної освіти для наших дітей з особливими потребами, — усе це повинно бути вирішено

в новому законодавстві. Прошу підтримати проект постанови про проведення слухань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Думаю, що свою позицію ми зможемо висловити під час проведення парламентських слухань на цю надзвичайно важливу тему.

Будь ласка, прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Андрій Шинькович, фракція “Блок Петра Порошенка”.

ШИНЬКОВИЧ А.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №189, Хмельницька область, самовисуванець)*. Шановні колеги! Шановні українці! Цілком правильна позиція — регулювати підтримку системи освіти в Україні через парламент. Адже ми бачимо недостатню увагу Міністерства науки і освіти і недостатню повагу до педагогів, сільських вчителів, до тих людей, які сьогодні навчають завтрашній день України — юних українців, які вкладають світлі знання в їхні голови.

На сьогодні ганебна ситуація з постановою Кабінету Міністрів, відповідно до якої за престижність праці колись була доплата — 20 відсотків, а заміна уроків — до 20 відсотків. І цієї доплати за престижність праці вчителі не бачать.

Ми переконані, що потрібно багато інших законодавчих справ зробити, для того щоб Міністерство науки і освіти мало відповідні межі своїх обмежень — обмеження для вчителів. Це та категорія, на якій не можна економити. Це люди, які сьогодні створюють завтрашній день, вкладають у нашу молодь знання. А ми добре розуміємо, що сьогодні, на жаль, молодь прагне жити за кордоном, не хоче працювати в Україні, а більшою мірою — не може, тому що немає робочих місць.

Тому підтримую проект постанови і вважаю, що наша активність має бути не в блокуванні президії Верховної Ради, а в тому, щоб зібратися всім на парламентські слухання, внести пропозиції і допомогти освіті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Мосійчук, фракція Радикальної партії.

МОСІЙЧУК І.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Радикальна партія Олега Ляшка. Чи потрібно реформувати освіту? Звичайно, потрібно. Чи потрібно приділяти увагу освіті і проводити парламентські слухання? Звичайно, потрібно. Але насамперед потрібно, щоб уряд подбав про вчителів, про те, як вони живуть, вірніше, виживають, про той рівень заробітної плати, який зараз є у вчителів. Треба зрозуміти, що якщо ми не платимо вчителям, не даємо їм гідної заробітної плати, то вони будуть менше уваги приділяти нашим дітям, освіті, яку вони надають нашим дітям.

Тому передусім уряд має звернути увагу на підвищення соціального захисту вчителів, заробітної плати педагогам. Жодні реформи не вартують абсолютно нічого, якщо люди не відчують їх на собі, не відчують якості цих реформ на власному житті, на власних дітях, якими займаються ці педагоги.

Безперечно, потрібно проводити парламентські слухання. Але так само потрібно приділити увагу вчителям. Тому що педагоги є основою майбутнього нашої нації та держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Павле Кишкар.

Віктор Кривенко.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Шановні колеги! Усі країни світу розділені на чотири рівні технологічного розвитку.

Найнижчий рівень технологічного розвитку — це держави, які торгують виключно тим, що вони виростили. І ми до цього стрімко скочуємося завдяки такій псевдоекономічній політиці, яка є зараз.

Низький рівень технологічного розвитку — це країни, в яких є вже переробна галузь, які вже хоча б частинку доданої вартості залишають у себе в країні: не вивозять сировини і не купують виробленої з неї готової продукції.

Середній рівень технологічного розвитку — це країни, в яких з’являється базова інфраструктура. Інфраструктура — система виробництва освічених людей. Десятиріччями будуються університети, імпортуються найкращі викладачі, нація здатна зрозуміти технологічний рівень світу і здатна як мінімум повторити ті технологічні досягнення, які є у світі, і може їх виробляти. Це означає добробут нації.

І найвищий рівень — це коли нація може в себе народити технологію і втілити її в життя. Тому базовою інфраструктурою будь-якої держави є освіта. Учитель є однією з трьох найсвятіших професій у державі — це бізнесмен, учитель і державний службовець. Від ставлення до цих людей, до того, в яких умовах вони розвиваються, залежить, держава йде вгору чи вниз. Отже, якщо ми не поважатимемо професії вчителя, у нас нічого не буде.

У передвиборній програмі, з якою ми йшли до людей, у всіх зверненнях постійно наголошуємо, що треба вчителів виривати із загальної сітки по рівню оплати. Бо на сьогодні насправді дуже мало людей хочуть іти вчителювати. Ми бачимо брак учителів, падіння якості освіти. Тому закликаю усіх, насамперед уряд, Міністерство науки і освіти подати законопроект щодо підвищення оплати вчителям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наталія Королевська, фракція “Опозиційний блок”. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Уважаемые коллеги! “Оппозиционный блок” будет голосовать за то, чтобы парламентские слушания состоялись. Но мы уверены, что сегодня говорить и слушать о системе образования и о системе здравоохранения в нашей стране уже поздно, нужно действовать, принимать решения. Миллионы украинских семей столкнулись с колоссальной проблемой — как собрать ребенка в школу? Цены на элементарные канцелярские принадлежности были выше здравого смысла. А тем деткам, которым нужно было еще купить форму, портфель, обувь их, — это для украинской семьи непосильная ноша. Поэтому мы считаем, что задача номер один — провести в стране индексацию пенсий и заработных плат, и не на те несчастные подачки, которые обещает нам правительство, а сделать реальную индексацию, вывести наши семьи из бедности.

Проблема вторая. Сегодня идет много дискуссий о 12-летнем образовании. Давайте будем реалистами. Когда родителям не за что купить дневник, чтобы ребенка отправить в школу, то за какие деньги они смогут содержать ребенка 12 лет.

И еще. Ну, давайте будем честными. Ведь сегодня мы столкнемся с проблемой, что не только не за что будет учить детей, но и некому. Только за последние два года в нашей стране учителей уменьшилось на 56 тысяч человек, закрылось 2 тысячи учебных заведений. Нам нужно срочно решить вопрос престижности профессии учителя. И неправильно, и несправедливо, когда сейчас на местные бюджеты полностью перебросили все затраты, когда учителя и врачи сидят на голых окладах. Ведь им уже

сократили доплаты за тетрадки, за классное руководство, за внеурочные. Так нельзя. Будущее нашей страны зависит, в первую очередь, от того, как выучатся детки, кто на достойном уровне их сможет выучить. Поэтому престижность профессии учителя, индексация заработных плат, индексация пенсий — это задача номер один, для решения которой мы должны объединить все свои усилия.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович Литвин. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні колеги! Це рішення треба прийняти. Я просив би колег підтримати його. Було б добре, якби ми провели парламентські слухання до місцевих виборів, і ось чому. Справа в тому, що зараз спостерігається така картина: перед місцевими виборами хочуть залюбити педагогів до смерті, задушити їх в обіймах, у черговий раз зґвалтувати їх і примусити балотуватися від правлячих партій. Це вже було неодноразово, і зрозуміло чому це зараз робиться.

Користуючись нагодою, я звертаюся до лідерів таких політичних партій: припиніть цю наругу над людьми, вони не знають, куди діватися. Припиніть наругу над лісівниками, над працівниками бюджетної сфери. Не заганяйте їх у партії, потім вони будуть страждати. Ви їх не захищатимете ніколи.

Шановні колеги! Зараз в областях, в округах з'явилися (думаю, депутати мажоритарники це знають) “смотрящие”, які намагаються загнати все живе в політичні партії. Припиніть цю наругу — результатів не буде!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У мене зразу є до шановних колег народних депутатів величезне прохання. Я хочу, цитуючи Володимира Михайловича, всіх загітувати, щоб ми залюбили вчителів не до смерті, а до великого життя. Бо кожен, хто говорив сьогодні тут, розуміє, якщо не буде якісної освіти, у нас взагалі немає жодних перспектив. Тому освіта — це той базис, на якому ми маємо будувати якісну європейську країну. І сьогодні цього не помічати — це буде абсолютно не далекоглядним.

Шановні колеги! Є пропозиція проголосувати проект Постанови “Про проведення парламентських слухань на тему: “Правове забезпечення реформи освіти в Україні” ([№2438а](#)), яке заплановане на 9 грудня 2015 року.

Колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця. Готові голосувати?

Будь ласка, голосуємо проект постанови №2438а. Прошу голосувати.

“За” — 247.

Рішення прийнято.

Дякую. Одну хвилину, Іван Крулько підняв руку.

Шановні колеги! Розглядається проект Закону “Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Сенегал про видачу правопорушників”. Доповідає заступник міністра юстиції Петухов.

Є пропозиція розглянути цей проект закону за скороченою процедурою. Будь ласка, прошу підтримати.

“За” — 159.

Рішення прийнято.

Я взагалі вийду з пропозицією про те, щоб такі законопроекти ми розглядали за скороченою процедурою. А якщо депутати будуть вважати, що вони є надзвичайно важливими — голосувати за повну процедуру. Це буде абсолютно нормальний

підхід. Подаватиму пропозицію про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України.

Будь ласка, заступник міністра.

ПЕТУХОВ С.І., *заступник міністра юстиції України з питань європейської інтеграції*. Добрий день, шановна Радо! Я маю сьогодні представити три договори з Республікою Сенегал. Перший із них стосується видачі правопорушників або екстрадиції. Це стандартний договір, який Україна підписала з багатьма країнами, що дає підстави для співпраці з Республікою Сенегал, у разі якщо ми хочемо отримати особу для її засудження в Україні чи маємо видавати особу в Сенегал. Це значно спрощує співпрацю між двома країнами. Цей договір був узгоджений з усіма органами державної влади, з Комітетом Верховної Ради у закордонних справах. До нього не було зауважень чи пропозицій, тому пропоную підтримати ратифікацію цього договору в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ганна Гопко, голова профільного комітету у закордонних справах. З місця, будь ласка.

ГОПКО Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”)*. Доброго дня, шановні колеги! Комітет у закордонних справах розглянув внесений Президентом України проект Закону “Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Сенегал про видачу правопорушників”.

Метою прийняття проекту закону є виконання внутрішньо-державних процедур, необхідних для набрання договором чинності.

Комітет просить підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є необхідність у виступах: два — за, два — проти? Бачу лише одну руку.

Микола Томенко. Будь ласка, 2 хвилини, і працюємо далі.

ТОМЕНКО М.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”)*. Шановні колеги! Я всіляко підтримую три законопроекти, які стосуються врегулювання правових відносин України і Республіки Сенегал. Взагалі радію, що сьогодні в нас у парламенті день Сенегалу, бо із шести законопроектів — три ми присвятили цій братській республіці, яка знаходиться в Західній Африці. До речі, активний член Міжнародної організації франкофонії, але посольства Республіки Сенегал в Україні немає. Другий день ми працюємо над такими фундаментальними базовими законопроектами. Уряд нарікає, що реформаторських рішень і законів парламент не приймає. Ми ж ціле літо працювали, у нас відпусток не було, Володимире Борисовичу. Ви ж знаєте, ми працювали в комітетах, з виборцями і напрацювали купу проектів законів. Усе закидано законопроектами. Уряд не знає, що робити із ними. У мене запитання: що ми робимо сьогодні і що робили вчора?

Ми що, один одного дуримо, український народ дуримо чи що? Невже ми не могли вчора і сьогодні включити законопроекти до порядку денного.

Лілія Григорович сьогодні говорила за підручники. А я вас інформую: Міністерство науки і освіти, уряд ще тендери не оголосили. Які підручники для 4–7 класів? Дай Боже, щоб вони в листопаді або в грудні були. І це не лише питання освіти.

А сільське господарство? Ви не знаєте, яка ситуація сьогодні із врожаєм? Не треба підстрахувати сільське господарство?

Тому я вимагаю не чекати нобелівських лауреатів і комісію з Євросоюзу, яка навчить нас працювати, а почати працювати, приймати закони і поважати людей, які нас обирали.

Тому за Сенегал і за працюючий парламент!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Хочу вас повернути до Регламенту Верховної Ради України, в якому зазначено те, як формується порядок денний. Усі пропозиції приймаються на підставі пропозицій комітетів. Прошу голів комітетів активно рухатися в цьому напрямі. Шановні колеги, це надзвичайно важливо.

Проект Закону “Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Сенегал про видачу правопорушників” (№0045). Шановні колеги, прошу підтримати ратифікацію цієї угоди. Займіть свої робочі місця. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону “Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Сенегал про видачу правопорушників”. Прошу голосувати.

“За” — 256.

Рішення прийнято.

Шановні колеги! Якби ми зараз це питання розглядали б за повною процедурою, то дві години обговорювали ратифікацію про правопорушників Сенегалу, а так впоралися за 7 хвилин. Є різниця, дві години обговорювати Сенегал чи 7 хвилин? А ви кажете!

Більшість підтримує. Я вам дякую, шановні колеги.

Ідемо далі. Проект Закону “Про ратифікацію Договору між Україною і Республікою Сенегал про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах” ([№0046](#)).

Є пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

“За” — 160.

Рішення прийнято.

Є пропозиція Міністерства, комітету також прийняти за основу та в цілому. Наполягаєте на виступі? Ні.

Чи є бажані записатися на виступи: два — за, два — проти? Немає. Колеги, сконцентруйтеся.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону “Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Сенегал про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах” (№0046). Колеги, голосуємо.

“За” — 251.

Рішення прийнято.

Проект Закону “Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Сенегал про передачу засуджених осіб” ([№0047](#)). Є необхідність доповідати? Усі підтримують.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону №0047 за основу та в цілому. Прошу голосувати.

“За” — 247.

Я так розумію, що відбувається боротьба з незаконними мігрантами, так?

Проект Закону “Про приєднання до Протоколу поправок до Конвенції про Міжнародну гідрографічну організацію” ([№0050](#)). Є необхідність доповідати законопроект №0050? Немає необхідності обговорювати, так я розумію? Профільний комітет підтримує. Будь ласка, законопроект №0050 прошу голосувати за основу та в цілому. Голосуємо.

“За” — 252.

Рішення прийнято.

Проект Закону “Про ратифікацію Договору (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Японії про надання кредиту для реалізації проекту модернізації Бортницької станції очистки стічних вод у рамках реалізації проекту “Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації” ([№0052](#)).

Надзвичайно важливий екологічний проект (*Шум у залі*). Питання великої ваги і екологічної безпеки Києва.

Шановні колеги! Є пропозиція розглянути його за скороченою процедурою.

“За” — 175.

Рішення прийнято.

Доповідає міністр фінансів Наталія Яресько. Будь ласка.

Верховна Рада України рада вітати міністра фінансів України Наталію Яресько. Вітаємо, пані Наталіє.

Пані Наталіє, ви також раді нас бачити?

ЯРЕСЬКО Н., *міністр фінансів України*. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Я дуже щаслива вас усіх бачити сьогодні.

Законопроектом пропонується ратифікувати Договір (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Японії про надання кредиту для реалізації проекту модернізації Бортницької станції очистки стічних вод у рамках реалізації проекту “Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації”, який було підписано 6 червня поточного року під час офіційного історичного візиту до України Прем’єр-міністра Японії.

Договором передбачається, що Японське агентство міжнародного співробітництва (ДЖАЙКА) надасть Україні пільговий кредит у сумі понад 108 мільярдів японських ієн. На сьогодні за

обмінним курсом — це приблизно понад 900 мільйонів доларів США. Ви можете порівняти з їхніми прес-об'явами, що на той час за обмінним курсом це було майже 1 мільярд. За нинішнім курсом — це приблизно понад 900 мільйонів доларів США строком на 40 років, із них 10 років — пільговий період під 0,1 відсотка річних для реалізації проекту модернізації станції очистки стічних вод. Виконавцем проекту — відповідно субпозичальником кредиту Кабмін визначив “Київводоканал”, який погашатиме та обслуговуватиме субкредит за рахунок складової тарифу на водовідведення. Кредит погашатиметься та обслуговуватиметься за рахунок коштів “Київводоканалу”, що будуть надходити до державного бюджету в рахунок погашення та обслуговування субкредиту. Зазначений договір є міжнародним договором України та підлягає ратифікації Верховною Радою України. Його виконання зумовлює тимчасові зміни і в Податковому, і в Митному кодексах України щодо звільнення від оподаткування кредитора японських підрядників, консультантів тощо. Це принципова позиція уряду Японії.

Я хочу просто додати, бо були вже деякі запитання до мене. Майже всі наші кредитори і всі донори на сьогодні вимагають такий підхід до оподаткування їхніх ратних або кредитних внесень в нашу країну. Тому що вони збільшують суми, які нам надають. І почали наполягати, щоб ці суми не оподатковувалися. Це тепер є стандартом для всіх країн і для всіх кредитних, і донорських угод.

Прошу підтримати та прийняти зазначений законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ганна Гопко, голова Комітету у закордонних справах. Будь ласка.

ГОПКО Г.М. Доброго дня, шановні колеги! Я хотіла б розпочати свій виступ з дуже простої фрази. Українці — це нація марафонців, наш забіг — тисяча років.

Коли з'явилася Київська Русь — Московії на карті світу не було. XXI століття — це століття перемоги України. І я хочу сказати, що навіть ця угода, про яку ми зараз говоримо і ратифікуємо — це повернення довіри Японії до нас. В Україні були прем'єр-міністр Японії, прем'єр-міністр Канади. Хочу сказати, щоб ми всі набиралися оптимізму — оптимізму щодо власної держави, оптимізму щодо власної відповідальності. І тому прошу підтримати рішення Комітету у закордонних справах та ратифікувати Договір (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Японії про надання кредиту для реалізації проекту модернізації Бортницької станції очистки стічних вод у рамках реалізації проекту “Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації”. Цей проект вже давно чекають кияни. Він дуже важливий. Я хочу сказати, що Україна отримує останнім часом дуже багато фінансової допомоги у вигляді кредитів, грантів та гуманітарної допомоги. І завдання парламентаріїв створити механізми, щоб вся ця допомога, кожен євро, кожен долар були ефективно використані на користь добробуту і розв'язання тих проблем, які відбуваються на сході України.

Тому я закликаю всіх до того, щоб порядок денний парламентської сесії був сформований так, щоб показати українцям і всьому світу, що ми як нація марафонців здатні нарешті в XXI столітті не пропустити свого історичного шансу, а збудувати сильну державу. До нас, народу України, є велика довіра світу. І ми як парламентарії маємо використати, зокрема, міжнародну підтримку для того, щоб отримати перемогу над Путіним, над корупцією. І я більш ніж впевнена, що світ з нами. Головне, щоб нам вистачало відповідальності...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Запишіться на виступи: два — за, два — проти.

Бойко Олена Петрівна, фракція “Народний фронт”.

БОЙКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”). Фракція “Народний фронт”. Прошу передати слово Леоніду Ємцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Леонід Ємець, фракція “Народний фронт”.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія “Народний фронт”). Фракція “Народний фронт”, співголова групи з міжпарламентських зв’язків з Японією. Шановні колеги! Дозвольте трохи історичної ремарки в цій частині. Це питання тягнеться не один і не два роки. Йому вже, здається, близько п’яти років. Ще за часів Азарова і Януковича спробували порушити питання реконструкції Бортницької станції і виділення японською стороною 1 мільярда доларів на проведення цих робіт. Але в японців була одна вимога, на яку українська сторона часів Януковича—Азарова піти не могла. Вимога була дуже проста: не красти цих грошей, дати можливість японській стороні контролювати весь шлях від виділення, розподілу і до витрачання цих коштів.

Тому за часів Януковича—Азарова досягнути співпраці з японською стороною не вдалося, бо там сидять далеко не дурні люди. А це найбільший міжнародний кредит, який Японія будь-коли виділяла для інших країн.

Коли ми разом з урядом підключилися до цієї роботи, то погодилися на всі вимоги японської сторони щодо контролю цієї ситуації. Ми були з делегацією в Японії, обговорили всі питання

з японським урядом, з урядом України і зняли всі ті речі, на які японська сторона вказувала як на такі, що можуть призвести до корупції або бюрократії.

Сьогодні японський уряд виділив ці гроші, і тепер Україна має лише ратифікувати цю домовленість, для того щоб отримати 1 мільярд доларів на реконструкцію Бортницької станції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Артур Герасимов, фракція “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги! Ті, які колись жили в місті Києві на Харківському масиві, дуже чітко розуміють, чому реконструкція Бортницької станції екстремально важлива для тих, хто там проживає, — особливо для дітей.

Під час дуже багатьох міжнародних зустрічей ми обговорювали це питання з представниками офіційних кіл Японії. І це лише початок. Це тестовий проект. І якщо під час виконання цього тестового проекту (маю на увазі реконструкцію Бортницької станції в Україні) все піде так, як планується, то Японія готова надавати нам набагато більші розміри допомоги на реконструкцію різних об'єктів по всій нашій країні.

Тому фракція “Блок Петра Порошенка” одностайно підтримує цей законопроект. Я прошу всіх колег також проголосувати за.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Мосійчук, фракція Радикальної партії.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія. Шановні колеги! Радикальна партія Олега Ляшка однозначно буде голосувати за ратифікацію цієї угоди. Тому що Бортницька станція аерації — це одна з основних комунікацій міста Києва.

Водночас ми хочемо звернути увагу на те, що необхідно встановити жорсткий контроль над використанням коштів, які надійдуть внаслідок ратифікації цієї угоди. Необхідно задіяти всі структури, у тому числі новостворене Антикорупційне бюро. Тому що ми знаємо, які шахраї сидять у нас в міністерствах на Хрещатику.

Ми знаємо, як поводяться з міжнародними коштами і який відсоток з них розкрадають. Тут потрібно показати повністю контроль над використанням коштів, які надійдуть у результаті ратифікації даної угоди. Тому голосуємо за. Але одночасно звертаємося до Служби безпеки України, до Антикорупційного бюро з вимогою встановити якнайжорсткіший контроль над використанням коштів, які надійдуть від Японії на реконструкцію Бортницької станції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Долженков.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Передаю слово своєму колезі Матвієнкову Сергію Анатолійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Матвієнков. Будь ласка.

МАТВІЄНКОВ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №57, Донецька область, самовисуванець). Избирательный округ №57, Мариуполь, “Оппозиционный блок”. Конечно, сомнений нет

в том, что данный экологический объект нуждается в реконструкции. Мы поддержим это соглашение, тут сомнений нет. Но мне хотелось бы заострить внимание немножко на другом. Я внимательно выслушал доклады и правительства, и профильного комитета. Мы выслушали экскурс в историю, много других вещей, но не услышали главного в этом законопроекте — как необходимо защищать собственного товаропроизводителя? Оборудование поставляют, запчасти — 30 процентов — поставляют. Как нужно уметь заходить на чужие рынки, как заботиться о собственном товаропроизводителе?

Думаю, что мы тогда начнем нормально жить и развиваться, когда наше Министерство финансов и правительство будут точно так же заботиться о нашем товаропроизводителе, как сегодня японцы заботятся о своем. Когда мы будем создавать такие же прерогативы и в налоговой системе, и в системе продвижения на чужих рынках, и заниматься подобными вопросами, вот тогда будем иметь и доходную часть бюджета, и стабильную экономику в стране.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! Займіть, будь ласка, свої місця для голосування важливого питання. Розумію, що всі хочуть висловитися, але є процедура. Хочу лише сказати, що над цим проектом працювала і працює сьогодні достатньо потужна команда, у тому числі й народні депутати України. І я, будучи віце-прем'єр-міністром, мав відношення до підписання першочергових документів.

Що стосується застережень, то хочу вас поінформувати про те, що всі процедури, які виконуватимуться під час закупівель тощо, будуть повністю відповідати міжнародним стандартам і вимогам японської сторони. А щодо технічної допомоги, то треба зазначити, що більше 1 мільярда доларів надають на 30 років

під 0,1 відсотка з пільговим періодом на 10 років. Тобто мова йде про те, що це надзвичайно потужний проект.

Он там у стороні стоїть народний депутат України Дмитро Андрієвський, я хотів би відзначити в цьому питанні його позицію. Він є одним із двигунів даного питання. Вважаю, що і депутати, і кияни підтримують цей проект.

Хотів би також зазначити, що насправді маю досвід роботи з міжнародними організаціями, коли був міським головою. Мені вдалося тоді з командою залучити безповоротних майже 800 мільйонів гривень. Це те, що просто вкладали в різні проекти, в енергоефективність Вінниці тощо. І це правда. Коли люди бачать, що ти використовуєш це ефективно, не крадеш, робиш це максимально відкрито і публічно, все більше й більше приходить допомоги, у тому числі безповоротно. Думаю, що це лише початок такої гарної міжнародної історії.

Шановні колеги! Прошу всіх зайняти свої місця, переходимо до голосування. Проект закону [№0052](#). Прошу всіх підтримати надзвичайно важливий міжнародний проект. Шановні колеги, голосуємо.

“За” — 265.

Рішення прийнято. Дякую, шановні колеги.

У нас залишилося ще одне питання. Маємо сьогодні потужно попрацювати в комітетах. Є проект щодо усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України “Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення” щодо посилення боротьби з браконьєрством та захисту навколишнього середовища” ([№1586](#)). Ви пам’ятаєте, ми його приймали. 7 липня я вніс усі уточнення до статті 255 цього проекту закону (зараз уже закону) за поданням відповідного комітету, тому що були виявлені певні неузгодженості.

Шановні колеги, цей закон був проголосований 17 червня Верховною Радою в цілому і відповідно до статті 131 Регламенту, так як я і сказав, усуваємо певні неузгодженості, які вам роздані. Якщо немає заперечень, я поставлю цей документ на голосування для прийняття всіх пропозицій.

Мова йде про те, що усуваємо неточності відповідно до статті 131 Регламенту Верховної Ради України, а саме: доповнити пунктом 20 статтю 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту: “єгері та посадові особи користувачів мисливських угідь, уповноважених на охорону державного мисливського фонду (статті 65, 65¹, 66, 72, 73, 77, 77¹, частини перша і третя статті 85)”.

Шановні колеги, будь ласка, займайте свої місця, будемо голосувати. Відповідно до статті 131 Регламенту прошу голосувати пропозицію про усунення неузгодженостей щодо посилення боротьби з браконьєрством, поданих комітетом.

“За” — 229.

Рішення прийнято.

Шановні колеги народні депутати України, рішення прийнято. Неточності в цьому законі усунуті.

Зараз розпочинаємо працювати в комітетах. Шановні колеги, після того як ми внесли якісні пропозиції до формування проекту порядку денного, є ще два оголошення, які зараз озвучить Перший заступник Голови Верховної Ради України.

ПАРУБІЙ А.В., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”)*. Шановні колеги, до президії надійшло два оголошення.

Перше. Повідомляю про створення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання "Україна спортивна". Керівником міжфракційного депутатського об'єднання "Україна спортивна" обрано народного депутата України Герегу Олександра Володимировича.

Друге. Згідно з протоколом засідання депутатської фракції "Об'єднання "Самопоміч" від 31 серпня 2015 року повідомляю про виключення зі складу депутатської фракції політичної партії "Об'єднання "Самопоміч" народних депутатів: Гопко Ганни Миколаївни, Єднака Остапа Володимировича, Кишкаря Павла Миколайовича, Кривенка Віктора Миколайовича, Пташник Вікторії Юріївни. Підпис Березюка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра ми продовжимо роботу о 10 годині.